

Roulet J-F, Vanherle G. Adhesive technology for restorative dentistry. 199 bl. geïll. London: Quintessence Publishing Co. Ltd., 2005. Prijs £ 73.00. ISBN 1 85097 1072.

In 'Adhesive technology for restorative dentistry' zijn de presentaties van verschillende sprekers op het congres 'Symposium on Adhesive Dentistry' (Berlijn, 2001) tot hoofdstukken verwerkt. De titel van het boek dekt echter niet de gehele lading. Zo richt een hoofdstuk zich op het toepassen van ozon in de tandheelkunde en een ander op het belang van preventie. De meer algemene hoofdstukken behandelen het belang van een esthetisch fraai gebit, de veranderingen in de tandheelkunde sinds G.V. Black en er wordt een pleidooi gehouden voor meer 'practice-based' onderzoek voorafgaande aan de introductie van nieuwe materialen en technieken op de markt. Wat de indirecte met adhesief bevestigde restauraties betreft, wordt ingegaan op speciale preparatietechnieken ten behoeve van porseleinen facings en de voor- en nadelen van het cementeren met composietcementen ten opzichte van conventionele cementen. De directe technieken komen nog het meest uitgebreid aan bod. Een hoofdstuk gaat over de 'composite layering technique', waarmee nadelige effecten van polymerisatiekrimp worden voorkomen en de esthetiek van restauraties wordt verbeterd. Het langste hoofdstuk gaat over de diagnostiek en de restauratie van proximale carieuze laesies. Zowel de invloed van de preparatievorm als het restauratiemateriaal op de kwaliteit van de restauratie worden behandeld. In een ander hoofdstuk wordt een groot aantal tandkleurige restauratiematerialen met elkaar vergeleken op basis van hun weerstand tegen vervorming. Tevens wordt er een overzicht gegeven van alle technieken waarmee hechting tussen metalen en kunstharsen tot stand kan worden gebracht.

Het boek ziet er goed verzorgd uit, is prettig leesbaar en biedt informatie over een diversiteit aan onderwerpen.

F.J.M. Roeters, Nijmegen

D.C.G. de Veld. Autofluorescence spectroscopy for the classification of oral lesions. 135 bl. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen, 2005. ISBN 90 8559 050 7. Academisch proefschrift.

Optische spectroscopie verschaft fysische en chemische informatie over biologische weefsels en kan daardoor wellicht bijdragen aan de vroege ontdekking van kwaadaardige veranderingen.

Er zijn verschillende vormen van spectroscopie. Spectroscopie van wefselautofluorescentie lijkt daarvan de meest waardevolle. Met autofluorescentie wordt de natuurlijke fluorescentie van weefsel bedoeld, dus zonder toevoeging van chemische middelen. Carcinogene processen leiden tot veranderingen op cellulair en wefselniveau, veranderingen die tot uiting kunnen komen in de vorm en intensiteit van de autofluorescentie.

Vragen die in het onderzoek aan de orde kwamen, betroffen onder andere of autofluorescentie op alle plaatsen in de mond hetzelfde resultaat geeft, of bijvoorbeeld roken en alcoholgebruik het autofluorescentiespectrum beïnvloeden, en of met autofluorescentiespectroscopie onderscheid kan worden gemaakt tussen gezond weefsel enerzijds en premaligne en maligne aandoeningen anderzijds. Bij de laatstgenoemde vraag werden de spectra van 96 gezonde vrijwilligers, zonder zichtbare slijmvliesafwijkingen, verzameld, samen met die van 155 patiënten met goedaardige, premaligne en maligne mondlaesies. Autofluorescentiespectroscopie

bleek goed onderscheid te kunnen maken tussen gezond slijmvlies en kwaadaardige laesies, maar niet tussen goedaardige laesies en premaligne en maligne laesies.

In een afsluitend hoofdstuk wordt aan de hand van literatuurbestuderingen aandacht besteed aan de vraag of in de nabije toekomst autofluorescentiespectroscopie wellicht bruikbaar zal zijn bij het bepalen van de meest representatieve plaats van de biopsie bij een premaligne of mogelijk al maligne afwijking.

Samenvattend kan worden opgemerkt, dat het hier onderzoek van een hoog wetenschappelijk niveau betreft met grote relevantie voor de kliniek.

I. van der Waal, Amsterdam

A.J.W. van der Meij. Outcome of bone grafting in cleft lip and palate patients studied with computed tomography. 132 blz., geïll. Amsterdam: Vrije Universiteit, 2005. ISBN 90 9019357 X. Academisch proefschrift.

Zoals in de inleiding van dit proefschrift is aangegeven, was de onderzoeksdoelstelling een veilige, betrouwbare, reproduceerbare en nauwkeurige methode te ontwikkelen om de evaluatie van bottransplantaten in schisisdefecten te optimaliseren. Tot in het recente verleden werden deze evaluaties uitgevoerd met solo- en occlusale röntgenopnamen of orthopantomogrammen. Deze opnamen hebben echter beperkingen bij het beoordelen van de kwaliteit en de kwantiteit van het bottransplantaat ten opzichte van het overige bot. Als nieuw evaluatiemedium werd in dit onderzoek daarom gebruikgemaakt van computertomografie. Met de uitgevoerde deelonderzoeken is aangetoond dat gemiddeld 70% van het in een schisisdefect aangebrachte botvolume na een jaar nog aanwezig was en dat het na een jaar nog resterende botvolume groter was als de breedte van het oorspronkelijke schisisdefect kleiner was. Voor het deelonderzoek naar doorbraakstoornissen van cuspidaten in met bottransplantaten vroegtijdig gereconstrueerde schisisdefecten werd het orthopantomogram als evaluatiemedium toegepast. Dit maakt de positie van dit hoofdstuk in het proefschrift onduidelijk. Met de onderzoeken is niet aangetoond dat computertomografie meerwaarde heeft ten opzichte van de conventionele evaluatiemediën. Dit leidt tot de onvermijdelijke conclusie dat de uitgevoerde onderzoeken niet helemaal beantwoorden aan de onderzoeksdoelstelling. Een andere opmerking is dat aan de Nederlandse samenvatting onvoldoende aandacht is besteed. Het maakt nogal verschil of bottransplantaties of bottransplantaten worden geëvalueerd en het bestaan van een "getransplanteerde, rechtszijdige, unilaterale schisispatiënt" moet in twijfel worden getrokken. Deze opmerkingen laten onverlet dat de uitkomsten van dit onderzoek weer een stap voorwaarts zijn in de kwaliteit van zorgverlening aan schisispatiënten.

C. de Baat, Ridderkerk